

Povodeň 06/2013: Odstraňování povodňových škod a vyhodnocení

V červnu 2013 postihly převážnou část České republiky extrémní povodně, které významně zasáhly i území spravované Povodím Labe, státní podnik. Regionální srážky počátkem června postupně doplňované i přívalovými dešti s hodinovými intenzitami nad 40 mm/hod (Podkrkonoší) způsobily rychlé vzestupy na mnoha tocích. Nejvíce postižené území bylo v pásu od Krkonoš přes střední Čechy směrem na jih. Další významné srážky zasáhly východní území a hlavně Českomoravskou vysočinu koncem června a způsobily další významné vzestupy toků v těchto oblastech. Celkově na majetku, který spravuje státní podnik Povodí Labe, byly vyčísleny škody přesahující 1 050 mil Kč.

Hydrologická situace

Území zasažené první povodňovou vlnou ve dnech 1.6. - 14.6.2013 lze charakterizovat jako pás od severu (Krkonoše) směřující přes Střední Čechy k jihozápadu. Zasaženo bylo povodí horního Labe nad soutokem s Orlicí, kde byly zaznamenány devastující průtoky zejména na pravostranných přítocích Labe (Čistá, předběžně vyhodnoceno jako více než Q_{100}) a na vlastním toku Labe, kde nad přehradou Les Království dosáhl kulminační průtok vodnosti Q_{100} . Dále bylo postiženo povodí Javorky (Q_{20} , Q_{50-100}), povodí Bystřice (Q_{100}), povodí Cidlina pod soutokem s Javorkou (Q_{20}), povodí Mrliny (Q_{50-100}), povodí Vrchlice (Q_{50}), povodí Výrovky (Q_{100}) a povodí ostatních levostranných přítoků Labe. Na ostatních zasažených částech povodí byla situace méně dramatická. Na středním Labi pod soutokem s Orlicí, na Metuji, Úpě, Jizeře, Lužické Nise, a na Smědě nepřesáhly kulminační průtoky vodnost Q_5 . První vlnou červencové povodně zůstalo zcela nedotčeno povodí Orlice, Loučné a Chrudimky. Velmi dramatickou situaci na dolním Labi, které kulminovalo na úrovni Q_{50-100} , zásadně ovlivnil povodňový průtok ve Vltavě (Q_{20-50}).

Druhá povodňová vlna zasáhla území v působnosti Povodí Labe, státního podniku ve dnech 22.6. - 28.6.2013 v menším rozsahu a kulminační průtoky nedosáhly úrovně vodnosti z první povodňové vlny. Zasaženo bylo zejména povodí Chrudimky a Doubravy s kulminačními průtoky na úrovni Q_{5-10} a především povodí Novohradky s průtoky na úrovni Q_{20-50} . Na Labi pod profilem Labská bylo dosaženo vodnosti Q_{5-10} . Kulminační průtoky na ostatních tocích nepřesáhly vodnost Q_5 .

Prvotní zabezpečovací práce a odstraňování povodňových škod

Během povodně a neprodleně po povodni byly odstraňovány zjištěné závady v korytech vodních toků a byly zahájeny nezbytné zabezpečovací práce. Byly odstraněny zátarasy a překážky z koryt vodních toků, porosty ohrožující a ovlivňující odtokové poměry z území a obnovovány koryta pro případ další povodně. Pro zamezení rozšíření poruch a vzniku dalších škod na korytech toků byla provedena neodkladná opatření vedoucí ke stabilitě toků a bezpečnosti vodních děl. Na tyto zásahy byla kromě dodavatelských firem nasazena hlavně technika a pracovníci Povodí Labe, státní podnik. Tyto práce jsou financovány z prostředků Povodí Labe a v současné době již na ně bylo vynaloženo cca 30 mil. Kč. Podobně bylo postupováno i v případě zabezpečení provozu na labské vodní cestě. Bezprostředně po poklesu průtoků byly nánosy v korytě toku zaměřeny a vyhodnoceny. Zároveň byly nasazeny operativně vlastní kapacity na nejnaléhavější lokality, aby byl zajištěn provoz na vodní cestě v co nejkratším možném čase (povodňovými nánosy omezený ponor byl zvýšen ze 160 na 180 cm, obnoveny byly vjezdy do veřejných přístavů). Dále došlo k provizornímu vyznačení plavební dráhy na regulovaném úseku vodní cesty a provizornímu zprovoznění plavebních komor. I nadále probíhají práce na základním zprovoznění a zajištění bezpečnosti vodní cesty.

Nezávisle na prvotních zabezpečovacích pracích, které byly zahájeny bezprostředně po povodni, byla provedena místní šetření o zjištění a zaprotokolování rozsahu povodňových škod způsobených na majetku Povodí Labe, státní podnik povodní z 06/2013. Při nich byly zaprotokolovány škody na korytech vodních toků s prvotním návrhem technického řešení sanace těchto škod. Vzhledem k velkému rozsahu nejsme schopni zabezpečit odstraňování všech škod z vlastních prostředků. Jednotlivé akce postupně připravujeme k definitivnímu odstranění povodňových škod, což je přímo závislé na získání dotačních finančních prostředků.

Následující postup při odstraňování povodňových škod

Ministerstvo zemědělství připravuje na odstranění povodňových škod finanční pomoc otevřením podprogramu 129 272 „Odstranění následků povodní 2013“ v rámci programu 129 270 „Odstranění následků povodní na státním vodohospodářském majetku“. V současné době intenzivně pracujeme na přípravě akcí, které splňují podmínky pro zařazení do podprogramu. Aktuálně jsou zpracovány technické zprávy a z vlastních zdrojů připravujeme projektové dokumentace včetně zajištění příslušných povolení a vyjádření dotčených stran. V závislosti na financování a administraci jednotlivých akcí (zejména ve vztahu k zákonu č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách) odhadujeme zahájení vybraných prioritních akcí koncem roku 2013, jejich definitivní odstranění (např. úplné zprovoznění vodní cesty na Labi) předpokládáme v roce 2014. Odstranění ostatních povodňových škod předpokládáme v letech 2014 – 2016 v souladu s uvolňováním finančních prostředků z podprogramu 129 272. Uvedené časové odhady platí za předpokladu, že administrace jednotlivých akcí proběhne bez výrazných komplikací. Na odstranění povodňových škod na státním vodohospodářském majetku nám byl stanoven finanční limit 680 mil. Kč s čerpáním v následujícím rozsahu: v roce 2013 – 80 mil. Kč, 2014 – 165 mil. Kč, 2015 – 230 mil. Kč, 2016 – 205 mil. Kč.

Z výše uvedených skutečností vyplývá, že není možné zahájit všechny práce na odstraňování povodňových škod okamžitě a ve všech lokalitách, ale dle priorit a naléhavosti budou tyto práce probíhat postupně se snahou maximálně přispět ke zlepšení situace v povodní zasažených územích.

Vyhodnocení povodně

V návaznosti na výše uvedené práce probíhají po takto významné povodni i podrobné práce na jejím vyhodnocení. Do konce září budeme vydávat „Předběžnou zprávu“, která bude následně zveřejněna na našich webových stránkách a dále upřesněna v návaznosti na národní projekt „Vyhodnocení povodně v červnu 2013“. Tento projekt vznikl na základě usnesení vlády ČR č. 533/2013 ze dne 3.7.2013 a jeho předmětem bude vyhodnocení meteorologických příčin a hydrologického průběhu povodně, systému fungování ochrany před povodněmi, funkce vodních děl a protipovodňových opatření, a to včetně dopadů povodně a návrhů opatření. První výsledky tohoto projektu lze očekávat v závěru roku.

Datum: 13.9.2013